

DIRECTOR

CARLES CAPDEVILA

DIRECTORS ADJUNTS

IGNASI ARAGAY, ARIADNA TRILLAS

SUBDIRECTORS

DAVID MIRÓ, CATALINA SERRA

EDICIÓ PAPER

JORDI CORTADA

EDICIÓ DIGITAL

SÍLVIA BARROSO

POLÍTICA FERRAN CASAS

INTERNACIONAL MARC VIDAL,

CÀRME COLOMINA

ECONOMIA MANEL MANCHÓN,

ÀLEX FONT

SOCIETAT JOAN SERRA

CULTURA LAURA SERRA

COMUNICACIÓ ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID

JOAN RUSINOL

DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES

LAIA FORÉS

LLINGÜA ALBERT PLA

DISSENY CRISTINA CORDOBA

FOTOGRAFIA FRANCESC MELCION,

XAVIER BERTRAL

COMUNITATS GUILLEM CARBONELL

TECNOLOGIA MARC CAMPRODON

EDICIÓ DE PREMSA

PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT, CONSELLER DELEGAT

I EDITOR

ORIOL SOLER

DIRECTORA GENERAL

MARIA MARRÓN

DIRECTOR DE NEGOCI

ORIOL CANALS

(SUBSCRIPCIONS, DISTRIBUCIÓ

I PROMOCIONS)

DIRECTORA DE MÀRQUETING

I COMUNICACIÓ

MABEL MAS

DIRECTORA FINANCERA

FOIX VALDÉ

DIRECTOR COMERCIAL

SERGI GERMÁN

DIRECTOR SISTEMES I PRODUCCIÓ

SERGI RUIZ

C/DIPUTACIÓ, 119

08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR: 902 281 110

CORREU ELECTRÒNIC: info@ara.cat

TEXT LEGAL

Edicions de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

DL: B-42598-2010

ISSN: 2014-010X

LA CITA

“Un llibre obert és un cervell que parla; tancat, un amic que s'espera; oblidat, una ànima que perdona; destruït, un cor que plora

Proverbi hindú

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

L'euro i el fuet

CARLES BOIX

PROFESSOR UNIVERSITAT PRINCETON

Entre les ciutats de Chongqing i Wuhan el riu Yangtze baixa ràpid entre gorges molt estretes. Per això, abans de la introducció del motor dièsel, l'única forma de remuntar el corrent era fer servir la tracció animal i, sobretot, humana. Una massa de culs, guarnits amb arnesos de corda, estiraven lentament barques i gavarres mentre un vigilant els futejava per fer-los treballar. Sembla que els pocs occidentals que anaven a Chongqing reaccionaven horroritzats davant d'aquest espectacle fins que un dia una turista americana va manar al capità de la barca que fes parar aquells assots. El capità s'hi va negar i va explicar: “Els culs tenen el dret d'estirar la barca. I han estat ells mateixos els que han decidit contractar un vigilant i pagar-li amb l'encàrrec d'assotar-los per assegurar-se que tots fan el seu treball diligentment i per igual i que no hi ha ningú que s'aprofiti de la suor dels altres”.

A l'època àlgida de la creació de la Unió Europea, l'opinió pública més europeïsta i més favorable a un procés d'integració ràpid i complet era la dels països de la perifèria. La UE va ser concebuda, de Grècia a Portugal, com un remei a les mancances polítiques i econòmiques d'aquells estats. Com a la història de les gavarres xineses, la transferència de competències a Brussel·les i la creació d'una autoritat supranacional havia de disciplinar els països més disfuncionals. El catalanisme va abraçar aquesta tesi per complet: l'OTAN en senyaria anglès als militars espanyols, la UE collaria els buròcrates i els monopolis estatals i el TSJE es convertiria en l'últim garant dels drets dels catalans contra un poder judicial, l'espanyol, estafador de mena. Catalunya no va ser l'única que va disposar les seves esperances en la UE. Els estudis d'opinió existents mostren que la correlació entre el suport al projecte europeu a cada país i el nivell de corrupció a escala nacional era aleshores gairebé perfecta.

Aquesta estratègia de transferència de poder ha xocat, tanmateix, amb dos problemes. El primer és polític i perjudica directament els objectius catalans d'aconseguir més sobirania política. Les elits estatals (incloses les es-

restringit la capacitat de maniobra de cada estat amb molta efectivitat. Abans de l'euro, els països menys disciplinats en els seus mercats laborals (des de França fins a Grècia) podien optar per una devaluació monetària per recuperar la competitivitat que havien perdut via preus i salaris més alts. Ara la devaluació és impossible i, per tornar a vendre, l'única solució real és l'ajust per la via de preus i/o productivitat. La mateixa Alemanya va haver de fer, sota el govern socialdemòcrata de Schröder, un conjunt de reformes estructurals profundes per ser competitiva.

Tanmateix, com que els costos a mitjà termini d'aquesta solució han passat a ser molt substancials, als països de la perifèria s'han començat a dibuixar dues alternatives a l'*statu quo* actual. La primera consistiria a abandonar la barca, acomiadar el vigilant i sortir de l'euro. La probabilitat que això passi encara és baixa però no zero. Tot dependrà dels resultats a les eleccions del 6 de maig a Grècia i de la capacitat dels partits tradicionals de formar govern. Si passés, però, l'impacte de la sortida seria extraordinari: una devaluació grega provocaria un pànic financer i un corralito immediats a Espanya.

La segona alternativa passaria per contractar un vigilant diferent i per adoptar una estratègia econòmica més relaxada. Aquesta possibilitat, que segons la premsa espanyola i catalana tindria lloc amb la victòria d'Hollande també el 6 de maig, implicaria un gir econòmic cap a polítiques monetàries i fiscals més expansionistes, a l'estil de les que va encaixar Mitterrand l'any 81.

Les condicions actuals, però, són diferents: el deute públic francès, al voltant del 90% del PIB, no dona cap marge de maniobra i França ha de coordinar-se amb una Alemanya cada cop més neguitosa. En tot cas, una nova expansió fiscal (com la del pla E) no solucionaria els problemes de fons de l'economia espanyola: d'una banda, uns pressupostos per al 2012 de mena populista, que castiguen els únics sectors (investigació, empreses) i territoris (corredor mediterrani) que poden estirar l'economia; de l'altra banda, un sector bancari amb una cartera imensa de crèdits hipotecaris de valor real dubtós que de moment sobreviu dels préstecs tous del BCE. Ara per ara, el procés de racionalització econòmica que venia implícit amb l'euro (i que tothom va acceptar en el seu moment fundacional) sembla inevitable, i molt dolorós.

S'espera que una victòria d'Hollande porti polítiques més expansionistes. Però el deute públic francès no dóna marge de maniobra i l'ajust sembla inevitable

SUSANA SUBIRANA